

DIGITALIZACE MORAVSKÝCH KNIHOVNÍCH SBÍREK

Moravská zemská knihovna v Brně

**Zpráva za 1. rok řešení projektu
2008**

Zpracovali:

Doc. Dr. Jaromír Kubíček, CSc., řešitel projektu

Dr. Blanka Sapáková, spoluřešitelka projektu

Brno, listopad 2008

OBSAH

A	Konstantační část	3
A.1	Rešerše	3
A.2	Současný stav ve světě a v ČR	3
A.3	Východiska – cíl	4
B	Analytická část	5
B.1	Vlastní řešení	5
B.2	Přínos řešitele	10
B.3	Posun znalostí	10
C	Návrhová část	10
C.1	Výsledky řešení	10
C.2	Závěr	10
C.3	Návrhy opatření	11
D	Použití účelové podpory	11
D.1	Tabulky a komentář	11
D.2	Opravy a udržování	11
D.3	Cestovné	11
D.4	Mzdové náklady	11
D.5	Zákonné sociální pojištění	11
D.6	Zákonné sociální náklady	12
E	Resumé a klíčová slova	12
E.1	Resumé a klíčová slova v češtině	12
E.2	Abstract and key words in English	12
F	Přílohy	

A Konstantační část

A.1 Rešerše

- Digitalizace moravských knihovních sbírek / Jaromír Kubíček, Bohumil Marčák // Duha. – Roč. 22, č. 3 (2008), s. 2-9
- „Lidočasopis“ a jeho rejstřík / Zdeněk Fišer // Duha. – Roč. 22, č. 3 (2008), s. 27-28 / Recenze k projektu./
- 2. kolokvium knihovnicko–informačních pracovníků zemí V4+ : digitalizace – cesta k ochraně a zpřístupnění dokumentů. 2nd Colloquium of Library Information Employees of the V4+ Countries : Digitalization – the Path to Protection and Acces to Documents / Michaela Shejbalová (ed.) // Brno : Moravská zemská knihovna, 2008. – 71 s.
- Večery : beletristická příloha Lidových novin 1911–1914 / Jaromír Kubíček // Brno : Moravská zemská knihovna, 2008. – 51 s.
- Magazin nützlicher und angenehmer Lektüre aus verschiedenen Fächern für Leser aus allen Ständen 1782. Mährisches Magazin 1789 / Miloš Papírník // Brno, Moravská zemská knihovna, 2008. – 20 s.
- Moravsko-slezský Časopis pro lid 1842–1846 / Jaromír Kubíček // Brno : Moravská zemská knihovna, 2007. – 41 s.
- Zpracování a digitalizace starých map v MZK v Brně / Petr Žabička // Duha. – Roč. 21, č. 2 (2007), s. 2-5
- Aktivita MZK v projektech výzkumu a rozvoje / Petr Žabička // Duha. – Roč. 19, č. 3 (2005), s. 7-8
- Česká retrospektivní bibliografie zahajuje novinami / Jaromír Kubíček // Duha. – Roč. 18, č. 1 (2004), s. 2-5
- Ochranné reformátování knihovních fondů / Jaromír Kubíček (red.) // Moravská zemská knihovna : výroční zpráva 2003. – Brno : Moravská zemská knihovna, 2004. – s. 7-19

A.2 Současný stav ve světě a v ČR

Současné trendy ochrany a zpřístupnění dokumentů obsažených v primárních informačních zdrojích ve sbírkách paměťových institucí jsou spojeny s digitalizací. Ta je prioritou nejen z pohledu zachrany dokumentů tištěných na papírových nosičích, ale také z důvodu masového rozšíření internetu a jeho využívání ve všech formách vzdělávání a výzkumu.

Digitalizaci předcházelo ochranné mikrofilmování dokumentů, které v Moravské zemské knihovně (dále MZK) se provádělo od poloviny 20. století. Programově začala mikrofilmování dokumentů organizovat Národní knihovna ČR (dále NKP) v rámci konsorcia knihoven CASLIN od roku 1992. Byl vytvořen národní program Systém Kramerius a v programech Ministerstva kultury ČR byl dán prostor pro jeho naplňování jak v rámci VaV (projekty Výzkumu a vývoje) tak v rámci VISK 7 (Veřejné služby knihoven – 7 Kramerius). Po roce 2001 se přesouvá těžiště ochranného mikrofilmování ve zhotovování digitálních kopií. V současné době je digitalizace realizována některými velkými knihovnami, které uspěly svými projekty v tzv. „Norských fondech“ (NKP, Městská knihovna v Praze, Vědecká knihovna v Olomouci). Přípravován je velký projekt Národní digitální knihovna, který je společný pro NKP a MZK.

MZK se do ochranného mikrofilmování zapojila jako knihovna konsorcia CASLIN od počátků, resp. od roku 1994, a v současné době má desítky titulů časopisů a novin na mikrofilmech a titul Lidové noviny je digitalizovaný a z větší poloviny také přístupný internetem prostřednictvím Systému Kramerius. Pro prezentaci v Systému Kramerius zpracovala MZK dosud 34 titulů periodik s celkovým počtem 575 990 snímků, z toho Lidové noviny v rozsahu 135 000 snímků jsou z mikrofilmů převáděny do elektronické podoby v celém procesu digitalizace.

MZK ve dnech 7. – 9. července 2008 uspořádala v Brně 2. kolokvium knihovnicko-informačních pracovníků zemí visegrádské skupiny. Proces organizování kolokvia ve dvouletých intervalech v jednotlivých zemích V4 vyplynul z jednání 13. zasedání ministrů kultury zemí V4 v roce 2005. Potvrdil aktuálnost a nutnost zapojit se do diskuse o realizaci digitalizace knihovních fondů a o budování virtuální Evropské digitální knihovny. Cenným přínosem 2. kolokvia bylo seznámení s národními strategiemi digitalizace sbírek knihoven, jak je přednesli představitelé národních knihoven z České republiky, Maďarska, Lotyšska, Polska, Rakouska, Rumunska a Slovenska (viz sborník referátů v rešerši s. 3). V zemích, kde národní vláda doporučení evropské komisařky pro informační technologie zařadila do svých priorit, postupují digitalizační projekty na dobré úrovni. Je nadějně, že k takovým zemím lze zařadit i Českou republiku. Většina národních knihoven evropských zemí dává důraz kromě ochrany originálů před opotřebením také na procesy zpřístupnění v co nejúplnější podobě, a to vzdáleným uživatelům a preferují postupy, jež vedou k plnotextovému vyhledávání.

A.3 Východiska – cíl

Digitalizace knihovních dokumentů je poměrně moderní metodou, spojenou s technologiemi vyvíjenými intenzivněji od počátku tohoto století. Vývoj se rozvíjí po dvou liniích. Tou první jsou technologické postupy vlastní digitalizace, spočívající ve skenování mikrofilmů a v hybridním snímkování. Takové práce probíhají dodavatelským způsobem od specializovaných firem nebo i budováním pracovišť s vlastní technologií. Na technologie digitalizace navazuje problematika uložení výsledků digitalizace v datových úložištích. Tyto problematiky nejsou předmětem našeho výzkumného záměru.

Pro proces digitalizace a zpřístupňování digitálních dokumentů byly Národní knihovnou organizovány a postupně vyvíjeny speciální programy (Systém Kramerius, Sírius). Jejich stav představuje základnu, která se postupně rozšiřuje změnami technologie i požadavky na zpřístupnění digitalizovaných dokumentů podle možností i z hlediska požadavků uživatele. Do vývoje procesů spojených s digitalizací se zapojily i další organizace. Knihovna Akademie věd ČR garantuje další rozvoj a rozšíření Systému Kramerius, SW firma INCAD rozvíjí systém registrace RD.CZ a také využívání konverze obrazových souborů pomocí OCR, která umožňuje vyhledávání jak v metadatech, tak v plných textech a při digitalizaci je u nás využívána od roku 2007. Pro vyhledávání v Systému Kramerius byl využíván program CONVERA, po převzetí Systému Kramerius rozšířila Knihovna AV vyhledávací možnosti o program LUCENE.

Oblastí, kterou se zabývá náš výzkumný záměr je problematika zpřístupnění obsahu digitalizovaných dokumentů využitím možností stávajících programů pro Systém Kramerius. Vedle konverzí obrazových souborů pomocí OCR, popisem technických a administrativních metadat, sledujeme i jiné možnosti spočívající v propojení bibliografického záznamu ve struktuře formátu MARC 21 do digitalizovaných plných textů.

Metody připravované masové digitalizace směřují k postupné konverzi periodik i monografií do elektronické podoby. U periodik jsou k dispozici metody, které nástrojem OCR umožní po zadání tematických hesel vyhledávat relevantní plné texty z digitalizovaných

dokumentů. Vedle toho je k dispozici souběžná nebo retrospektivní analytická bibliografie, jejichž záznamy jsou a budou vyhledávány, zejména v oblasti společenských věd. Takové vazby, mezi záznamy bibliografických soupisů a digitalizovanými periodiky, sleduje z pohledu vývoje Systému Kramerius předkládaný výzkumný záměr.

B Analytická část

B.1 Vlastní řešení

Moravská zemská knihovna dosáhla přiměřených výsledků ve zpracování retrospektivní bibliografie periodik vyexcerpováním katalogů knihoven paměťových institucí a zpracováním databáze PER – česká a moravská periodika do roku 1945. Tento výzkumný úkol byl řešen postupně v rámci schválených projektů Grantové agentury ČR č. 409/01/1194 a č. 409/06/1172 v letech 2001 až 2008. Databáze PER je spolehlivým východiskem informujícím o výskytu jednotlivých ústředních a regionálních titulů periodik a tím je také významným zdrojem při kompletaci dokumentů připravovaných k digitalizaci. Databáze PER svými s více než 50 tisíci bibliografickými záznamy je nejrozsáhlejším informačním zdrojem bohemikálních periodik.

V národním programu Kramerius zpracovala MZK již 24 titulů novin a časopisů, převážně vlastní technikou na mikrofilm. Nejrozsáhlejším a také nejvíce vyhledávaným titulem je deník *Lidové noviny*, vydávaný v Brně od roku 1893, který za redakce Arnošta Heinricha a Eduarda Basse v letech 1910 – 1938 dosáhl celostátního významu především proto, že v řadách jejich redaktorů působili bratři Karel a Josef Čapkové, Jiří Mahen, Ferdinand Peroutka, Karel Poláček a řada dalších představitelů české kultury v meziválečném období. Kromě *Lidových novin* byl vybrán soubor významných časopisů určených pro digitalizaci s tím, aby v rámci výzkumného úkolu byl proveden jejich analytický rozpis.

B.1.1 Analytický rozpis deníku

Lidové noviny, resp. články z tohoto deníku věnované kultuře, byly předmětem bibliografického analytického zpracování již před řešením tohoto výzkumného úkolu. Excerpovány byly články z let 1893 – 1903, ale práce byly pozastaveny. Zpřístupnění tohoto titulu internetem v Systému Kramerius nabízelo vrátit se k původnímu záměru analytického rozpisu událostí vztahujících se ke kultuře, postupně na excerpci pracovat a získané záznamy propojit a tím rozšířit vyhledávací možnosti v Systému Kramerius.

Pro *Lidové noviny* byly zpracovány zásady výběru článků se zaměřením na kulturní události. Excerpují se původní (ne agenturní) články referátového charakteru z jednotlivých oblastí kulturního života (divadlo, hudba, výtvarné umění) a kulturních institucí, literární texty v plném rozsahu. Zatím co u titulu *Lidové noviny* dochází k tematickému vymezení analytického popisu, je u dalších rozsahem menších titulů přijato hledisko relativní úplnosti.

Excerpce relevantních článků z deníku byla provedena z let 1893 – 1903 a z let 1912 – 1914. Bylo zpracováno 8 700 záznamů a tyto retrokonvertovány z podoby psacím strojem nebo i rukou psaných katalogizačních záznamů do podoby čitelné strojem.

	1 kultura	2 jazykověda	3 literatura	4 umění	5 školství	za rok
	záznamy na lístcích psané strojem					
1893	3	0	7	15	0	25
1894	448	0	48	205	0	701
1895	194	1	46	182	0	423
1896	221	0	37	128	0	386
1897	303	3	36	150	0	492
1898	358	0	88	145	0	591
1899	0	1	127	156	0	284
1900	499	0	264	213	0	976
1901	752	5	221	267	0	1 245
1902	0	1	184	277	0	462
1903	378	2	41	225	0	646
celkem	3 156	13	1 099	1 963	0	6 231
	záznamy na lístcích psané rukou					
1912	0	0	241	242	0	483
1913	484	0	484	100	0	1 068
1914	538	0	190	190	0	918
celkem	1 022	0	915	532	0	2 469
	nově excerpované záznamy					
1904	275	0	197	205	0	677
1905	0	0	202	187	0	389
1906	319	0	227	139	0	685
1915	115	8	130	75	28	356
1916	120	6	136	163	36	461
1917	107	14	121	150	54	446
1918	240	13	134	159	76	622
celkem	1 176	41	1 147	1 078	194	3 636
záznamy celkem	5 354	54	3 161	3 573	194	12 336

Z dříve provedené excerpce kulturních článků z první dekády vydávaných *Lidových novin* byla k dispozici lístková kartotéka, tříděná původně do tematických celků kultura, jazykověda, literatura, umění, školství. Záznamy kromě bibliografické citace obsahují věcné třídění, příp. osobu pro předmětový rejstřík. Záznamy byly psané psacím strojem, některé jen ručně. Při převodu záznamů jsme proto postupovali dvěma způsoby

1 Protože na ručně psané záznamy nebylo možné využít metody OCR, byly přepsány do požadované struktury do tabulky .xls.

2 Psacím strojem pořízené bibliografické záznamy byly naskenovány a převedeny do textu nástrojem OCR, ručně upraveny a zformátovány.

Na převod do textu OCR byl použit ABBYY FineReader. Aplikace nabízí integrované nástroje pro kontrolu pravopisu, rozeznání čárového kódu, rozdělení obrázků a rozpoznání vícejazyčného textu. Převedené dokumenty mohou být exportovány do formátu PDF, Word, HTML, CSV, DBF, event. dalších, případně mohou být získané informace odeslány e-mailem. Zvolený postup spočíval v převodu každého obrázku/záznamu samostatně. Při hromadném převodu více záznamů by mohlo dojít k promíchání textů a následná jejich selekce by byla složitá a časově náročnější. Vzhledem k nízké kvalitě textu a také k tomu, že na záznamech byly často ručně psané poznámky k obsahu záznamu, nebyl výsledek převodu vždy perfektní a bylo nutno každý záznam po převodu do textu upravit podle naskenovaného originálu a teprve poté zformátován.

Při převodu naskenovaného záznamu do textu se nabízelo několik variant zobrazení či uložení rozeznaného textu. V našem případě jsme mohli volit mezi uložení do schránky k dalšímu zpracování nebo do textového souboru podle naší volby. Za výhodnější postup jsme zvolili uložení textu přes schránku – clipboard – do jednoduchého textového editoru. V editoru byly opraveny chyby, odmazány nadbytečné příznaky ukončení řádku a pokud bylo zapotřebí byly přeskládány údaje popisu do správného pořadí. Vinou špatné kvality papíru i psacího stroje se často špatně převáděla písmena s diakritikou, převodník generoval nové řádky kde na záznamu nebyly apod. Z toho důvodu a pro množství ručně psaných poznámek na záznamech nebylo možno převedené texty formátovat automatizovaně, ale proces vyžadoval ruční úpravu a doplňování záznamů před následným tagováním.

Mezi jednotlivé oblasti popisu byly vloženy znaky tabulátů, dále byl záznam přepokopírován do připraveného formátu .xls tabulky a tabulátory v textu zajistily, že údaje se uložily do správných sloupců.

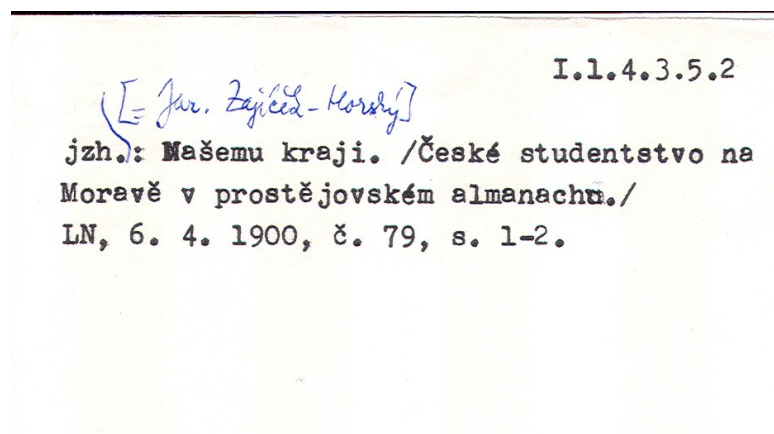
V obou případech zpracování, při ručním přepisu i převodem OCR do textu byl výstupem strukturovaný formát záznamu v připravené .xls tabulce, která obsahuje sloupce: věcné třídění, autor, název článku, podnázev, koho se článek týká, bibliografická citace.

Postup je časově náročný a vyžaduje pozornost pracovníka, ale vzhledem ke kvalitě lístku byl přijat jako jediný možný. Záznamy uložené do tabulky byly ještě zkontrolovány, zejména v oblasti bibliografických citací.

Vedle zpracování lístků byla prováděna podle stejných pravidel současně excerpcce novin od roku 1904 až 1906 a od 1915 do roku 1918 a bylo vytvořeno 3636 záznamů.

Po těchto operacích mohou být záznamy převedeny nějakým jednoduchým vyvinutým programem do formátu XML, dat použitelných pro provázání záznamu článku do plného textu v digitální knihovně Systému Kramerius.

Příklady lístků:

IV.2.5.4

Slovácká návštěva v Národ. divadle v
Brně. /Hromadná výprava na představení
Kovařovicovy opery Pschlavci./
LN, 18. 2. 1902, č. 40, s. 4.

Brno, ND

III.2.1.4

Q.: Milostivá, dovolíte, abych zlíbal
ručky... /Reakce na fejeton "...a po-
važte si... z 27. 8. 1903./
LN, 3. 9. 1903, č. 201, s. 1-2.

Tělošť, L.N.

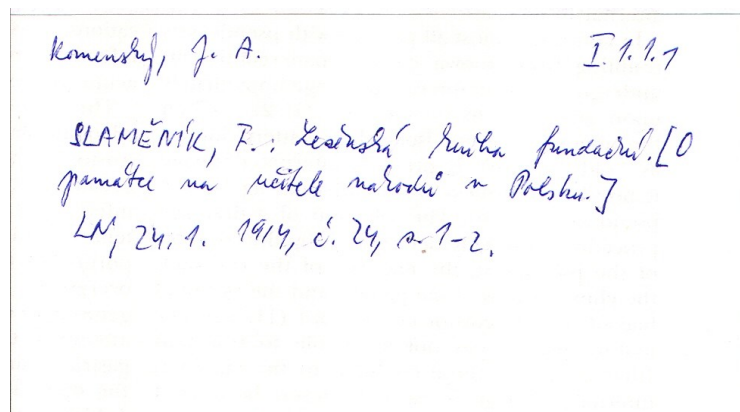
III. 7.3.5

dp: ~~Knížnice~~ Knížnice L.N. Tělošť...
LN, 12. 7. 1912, č. 10, s. 3.

Heimcor, Božena - jubileum

III. 7.2.5

Oslava památky Boženy Heimcor ve Vídni
[K slavnosti na ~~Boženu~~ Heimcor ve Vídni.]
LN, 22. 7. 1912, č. 20, (malé vyd.), s. 1-2.

B.1.2 Analytický rozpis časopisů

Do projektu bylo zahrnuto 10 titulů periodik a v 1. roce řešení projektu byly zpracovány a v edici *Rejstříky moravského tisku* vydány tiskem bibliografické soupisy

Moravsko-slezský Časopis pro lid. – Roč. 1, č. 1 (říjen 1842) – 4, č. 12 (září 1846) – 627 záznamů

Magazin nützlicher und angenehmer Lektüre aus verschiedenen Fächern für Leser aus allen Ständen. – Theil 1 (1782) – 2 (1782) – 159 záznamů

Večery : beletristická příloha Lidových novin. – 4. 2. 1911, č. 1 – 25. 7. 1914, č. 30. – 828 záznamů

Analytický rozpis obsahu byl proveden pro všechny články. Bibliografické soupisy byly zpracovány ve wordu a záznamy formátovány do tabulky .xls, aby byly využity pro doplnění metadat v Systému Kramerius.

B.1.3 Informační technologie

Vzhledem k tomu, že v první fázi projektu bylo možno vystačit s existujícími nástroji, zkoumání se zaměřilo na možnosti prezentace vytvářených dat. Ve spolupráci s firmou INCAD řešíme zapojení Moravské zemské knihovny do projektu registru digitalizace. Tato spolupráce je zatím v přípravné fázi, předpokládáme ale výrazný pokrok ještě v tomto nebo začátkem příštího roku, ve kterém se také budeme intenzivněji věnovat možnostem rozvoje systému Kramerius v souvislosti s jeho přechodem na platformu Fedora Commons. V průběhu podzimu proběhly i první testy možnosti využití nedávno vydaného image serveru djatoka ve spolupráci s Krameriem, v této oblasti očekáváme do konce roku další pokrok s cílem eliminovat nutnost používat pro zpřístupnění digitalizovaných dokumentů formát djvu. Došlo i k testům možnosti automatické extrakce údajů z dokumentu do formátu METS/ALTO, které byly poměrně úspěšné. Většímu využití softwaru firmy CCS však zatím brání jeho cena. Zajímavé přitom bylo zjištění, že dvouvrstvé pdf, generované systémem CCS má při stejném stránkovém rozsahu a pro čtení srovnatelné kvalitě poloviční velikost než jednovrstvé pdf, obsahující jen obrazy stránek. Tento test také jednoznačně ukazuje, že dosavadní způsob tvorby OCR při digitalizaci do podoby samostatně stojícího textového souboru není dostačující, protože neumožňuje vytváření dvouvrstvných pdf, které jsou pro uživatele výrazně komfortnější. Této problematice se budeme dále věnovat.

B.2 Přínos řešitele

Výsledkem 1. roku řešení projektu Digitalizace moravských knihovních sbírek je naplnění stanoveného programu a to jak v rozsahu vyexcerpovaných bibliografických záznamů, v převodu klasicky psaných záznamů do strojem čitelné podoby konverzí OCR, v tištěných publikačních výstupech. Šlo o práce, které směřují k provázání bibliografických záznamů do Systému Kramerius a měly tak zajistit snadné, komplexní selekční vyhledávání dat v souboru vybraných digitalizovaných titulů mimořádné kulturní hodnoty.

B.3 Posun znalostí

Řešitelé v prvním roce trvání projektu si ověřovali časovou náročnost stanoveného projektu na prvním vzorku vytipovaných titulů určených k analytickému zpracování. Výsledky ukazují na reálnost projektu a to jak u významných časopisů z 18.–20. století, tak na deníku *Lidové noviny*. Vedle vyhledávacích programů, vyvíjených na plné texty načtené konverzí OCR, má náš projekt spojit katalogizační záznam s fulltextovými digitalizovanými stránkami. Rozsah selekčních prvků pro bibliografické záznamy bude řešen v další fázi projektu.

C Návrhová část

C.1 Výsledky řešení

Výsledky řešení plně odpovídají cílům stanoveným v projektu pro rok 2008:

Excerptce rozsáhlého souboru článků, zpráv a původní literární tvorby z deníku *Lidové noviny* prováděná do automatizovaného programu. Bibliografické záznamy získané heuristickou prací v době, která předcházela automatizovanému zpracování, byly metodou OCR **konvertovány** a připraveny pro využití v databázi.

Z vybraného souboru českých a německých bohemikálních titulů periodik vydávaných na Moravě v 18. – 20. století byly analyticky z hlediska úplnosti rozepsány čtyři tituly s celkovým rozsahem 1 613 záznamů. Z výsledku excerptce byly vydány tři samostatné publikace, doplněné úvodním hodnocením a rejstříkem. Záznamy jsou připraveny k propojení fulltextů článků v databázi digitalizovaných titulů v Systému Kramerius.

C.2 Závěr

Projekt sleduje cíl výjimečného zpřístupnění vybraných souborů dokumentů, které projdou procesem digitalizace a jsou vystaveny na serveru nebo v datovém úložišti. V připravované masové digitalizaci se vyvíjejí metody hromadného vyhledávání, vedle nich pak jsou informační zdroje mimořádného kulturního významu, který by si zasloužily analytický bibliografický přístup. V prvním roce řešení projektu šlo o přípravné práce,

poznání pracovních procesů na digitalizačních a SW pracovištích u nás i v zahraničí (Polsko, Slovensko). Byly provedeny práce spočívající v převodu bibliografických manuálních záznamů do strojem čitelné podoby a prováděny excerpní analytické práce.

C.3 Návrhy opatření

Pro zajištění plynulého pokračování projektu a jeho dokončení je nezbytná realizace následujících opatření:

- Zajištění kontinuity v dalším financování projektu v MZK (formou pokračujícího grantu VaV) do roku 2011
- Finanční zajištění pokračování projektu formou spoluúčasti ze strany řešitelského pracoviště – MZK
- Navýšení personálního zabezpečení projektu na řešitelském pracovišti pro předpokládaný vyšší rozsah bibliografické heuristiky
- Zajištění programového zpracování propojení získaných bibliografických záznamů do nabídky v Systému Kramerius
- Postupné posílení technického vybavení pro řešitelský tým projektu v MZK

D Použití finančních prostředků

E Resumé a klíčová slova

E.1 Resumé a klíčová slova v češtině

Digitalizace jako proces reformátování klasických informačních zdrojů má vedle ochrany papírových nosičů usnadnit přístup k dokumentům. Postupně se objevují projekty realizované velkými knihovnami u nás i v zahraničí, jejichž záměrem je digitalizace knihovních sbírek a jejich přenos do el. databází přístupných internetem. Cílem projektu je propojení metod bibliografie do digitalizace tak, aby došlo k novým možnostem ve zpřístupnění vybraných titulů periodické literatury. Bibliografické záznamy se stávají součástí digitalizovaných plných textů. Cílem projektu je provázání bibliografického popisu/metadat ve vyhledávacích možnostech Systému Kramerius a to postupně na vzorku vybraných titulů časopisů a deníku *Lidové noviny*. S respektováním vyhledávacího nástroje OCR půjde o přístup na jednotlivé bibliografické záznamy analytického rozpisu souboru dokumentů.

Klíčová slova:

Digitalizace dokumentů, knihovní sbírky, Moravská zemská knihovna v Brně, bibliografické texty, metadata

E.2 Abstract and key words in English

Digitalization as a process of reformatting of classical information sources next to the preservation of printed materials has to facilitate an access to the documents. There are gradually appearing projects realized by large libraries both in our country and abroad that are focused on digitization of librarian collection and their subsequent conversion into the electronic databases accessible via Internet. The aim the project is to join the method of bibliography with the digitization and in this way to create new possibilities for availability of select titles of the periodical literature. Bibliographical records become a part of digitized full text. The goal of the project is to link the bibliographical description/metadata in the search fields of the systém Kramerius on the sample of select titles of journals and daily *Lidové noviny*. Respecting the searching tool OCR the acces to the individual bibliographical records of analytical desription of the documents file will be possible.

Key words:

Dgitization of documents, librarian collections, Moravian Library Brno, bibliographical records, metadata